

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เอกสารประกอบการสอนวิชาสังคมพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การคำนวณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สมมติ มีบัตรดี จำนวน 40 ล้านใบ = $\frac{40,000,000}{500} = 80,000$

= ส.ส. 1 คน ต่อเสียงสนับสนุน 80,000 เสียง

พรรค	จำนวนเสียงสนับสนุน	ส.ส.พึงมี
ก	8,000,000	100
ข	4,000,000	50
ค	8,000,000	100
ง	10,000,000	125
จ	10,000,000	125
รวม	40,000,000	500

จำนวน ส.ส. ที่แต่ละพรรคได้รับเลือกจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขต

(เพื่อคำนวณจำนวน ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อที่แต่ละพรรคจะได้)

พรรค	จำนวน ส.ส. ที่ได้จากเขต	ส.ส.ที่จะได้จากบัญชีรายชื่อ
ก	110	0
ข	40	10
ค	98	2
ง	50	75
จ	52	73
รวม	350	160*

หมายเหตุ

จะเห็นได้ว่าจำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อมีจำนวนมากกว่า 150 คน วิธีคำนวณคือ ให้นำไปเทียบ บัญญัติไตรยางศ์ เช่น พรรค ง. จากจำนวนส.ส. บัญชีรายชื่อ 160 คน ได้ ส.ส.จำนวน 75 คน หาก ส.ส. จาก บัญชีรายชื่อ จำนวน 150 คน (ตามรัฐธรรมนูญกำหนด) พรรค ง. ควรได้ส.ส.แบบบัญชีรายชื่อจำนวนเท่าไร (จาก ส.ส. บัญชีรายชื่อทั้งหมด = 160 พรรค ง. ได้ ส.ส. 75 คน หาก ความเป็นจริง มี ส.ส. ได้แก่ 150 คน พรรค ง. จะมี ส.ส. ได้ 70.31 คน) ให้ตัดจุดทศนิยมทิ้ง ซึ่งอาจทำให้จำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อไม่ครบ ตามจำนวน 150 คน

ให้ดูว่าเมื่อตัดจุดทศนิยมทิ้งจะทำให้ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อขาดไปกี่คน ก็จะนำพรรคที่ถูกตัดจุดทศนิยมทิ้ง มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย หาก ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อขาดไป 2 คน ก็จะได้ ส.ส. จากพรรคที่มีจุดทศนิยม จากมากเรียงไปหาน้อย 2 ลำดับ

พรรค	จำนวน ส.ส. ที่ควรได้	ส.ส. จริงที่จะได้	จำนวน ส.ส. ที่พิเศษทิ้ง	ส.ส. ที่พรรคควรได้ เรียงลำดับ
ก.	0	-	-	-
ข.	10	9.37	.37	3
ค.	2	1.87	.87	1
ง.	75	70.31	.31	4
จ.	73	68.43	.43	2

จะเห็นได้ว่า หาก จำนวน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ขาดไปจำนวน 2 ตำแหน่ง พรรคที่ควรได้ ส.ส. เพิ่ม ได้แก่ พรรค ง. และพรรค ข.

.....